

Ti Timote Vinaori

Na Podapodalaina na Leta

¹ Ara Paula na tinoni tagarunuqu tana Karisito i Jisu, qa tagarunu aza vei za nyoroguani na Tamaza ko mana ule votuni za na taringutingutina na toa za kole tana Karisito i Jisu.

² Na leta ani za lao tamu Timote, ao qu vei na qua koburu qa roquoroqu vitivitigigo.

Na variroqu varialona, na variroqu varitokai beto na bule tana Tamaza na Tamada beto na Karisito i Jisu na nada Bangara mi somana tamu.

Na Varavara Paranga Leana beto na Paranga Varivaneqi

³ Ara qa paranga leana lao tana Tamaza aza qa vatarazaeni na monana liosona, qari vei ria na qua tite pa moa. Ko qake koroto gicaligo ara pana qua varavara na rane na bongi ao totonai qa paranga leana lao tana.

⁴ Qake mumani ara za na oni kolo matamu ao ko za vei za qa nyorogua dogoro vitivitigigo ko ma boka tavapugeleni ara za na qera qa gua.

⁵ Qake mumani ara za na rangerange zozotona za izongia perangaina na mua tite qoqoele i Loisi beto na tinamu i Lunisi, beto ko koviria qa gilagila valeania ara za qu izongia ao za na rangerange aza.

⁶ Ko za vei za qa korapa poja soganigo ao ko mu sutungu vuruvurungia za na varivana tana

Tamaza qu izongia ao totonai qa vaoponigo na limaqu ara.

⁷ Ura na Tamaza nake ongongu varivapan-gongoro za vadigita, goto aza tu na ongongu za vadigita na neqi, na variroqu beto na roquroqu mauruna.

⁸ Ko za vei za muke pogoza keani za na vavakatonana na veveina na nada Bangara beto na veveiqu ara qa tapiu taleni aza. Goto mu somana gozororia pana neqi tana Tamaza ria na tapata qa gozoro taledi na nongoro leana ara.

⁹ Na Tamaza aza za alogita beto za kukugita za gita ko ta toani na toa liosona za gua. Ko nake nada roiti leadi za alonigita na Tamaza gita goto pana nana nyorogua makana beto na nana roquroqu varialona tu na Tamaza za tage taalo za gita. Ko tonai tu za ogoro podalai na totozo za vadigita aza tana Karisito Jisu za na roquroqu varialona aza.

¹⁰ Ba koviria na roquroqu varialona aza za za tadogoro vakabere pana bola votu lame tana nada inaalo, na Karisito Jisu. Ko na Karisito Jisu za tori valovea tu za na uke beto za vadogoro vakaberedigita pana nongoro leana za na toa kepore vinabetona.

¹¹ Ko na nongoro leana tugu ani za qa tamijatani na tinoni tarae, na tinoni tagarunuqu beto na tinoni varivagigalai ara.

¹² Ko za vei za qa gozoro taleni vitigi tugu vei. Ba ara qake keani za vei aza, ura qa gilagila valeaniaqua ara za aza qa rangea beto ko ara qa gilagila valeania za aza za boka kopu vasarea tinganai mina kamua na rane betobetona za aza

qa rangeni aza ko mi kopuni.*

¹³ Mu dogoro tutiria ria na paranga tuvizidi qu nongorodi taqu, beto mu togaza gu pana rangerange beto na variroqu qu izongia tonai qu izongia na Karisito Jisu.

¹⁴ Mu kopu vasareni pana neqi tana Ongu Tabuna za kole tadigita za na izizongo leana qu tarangeni ko muna kopuni.

¹⁵ Ao qu gilagilaimua za ria doru pa Esia, vevei ari Pugelasi beto i Hemoqenisi, za qari gabala vapeleniziu ara.

¹⁶ Na Bangara mi vani na variroqu varitokai za na tatamana ti Onesiporosi, ura zoku totozo za aza za vamanotoziu ara beto zake keani aza za na veveina ara qa tapiu.

¹⁷ Goto totonai za kamu paro pa Romu za nyaqo tututiziu tu doru kota, tinganai ko za batiziu tu.

¹⁸ Na Bangara mi vabatini nana variroqu varitokai na rane betobeto aza. Ria na roiti za varitokaini pa Episasi aza za ao ba qu tori gilagila valeanariamua tu.

2

Na Varene Leana tana Karisito i Jisu

¹ Ko za vei za, ao Timote tuqu marene, mu turu vaneqi ao pana roquroqu varialona qu izongia tana Karisito i Jisu.

² Beto ko ria na varivagigalai qu nongorodi taqu pa moedi ria na zoku tinoni qari dogorigo za mu vakarovo vadi ria na tinoni tarangedi, ria na padadi mari varivagigalaini tadiria na goto tinoni.

* **1:12** Na kipa paranga <<aza qa rangeni aza ko mi kopuni>> babi <<aza za rangeniziu ara ko mana kopuni>>.

³ Mu somana gozoro tavitiniziu ara ria na tapata vei maka varene leana tana Karisito i Jisu.

⁴ Na varene za tapatianani na roiti tana varene za zake somana tapiuni aza ria na goto tapatiana pana toa ani, ura na nana tinoni matamata gu za nyorogua vaqerai za na varene aza.

⁵ Na tinoni za somanani na varivoze abutu za minake tekua na pinia vei minake tutiria aza ria na vavanauna na varivoze.

⁶ Na tinoni umuma za pavu taleni na roiti za na tuvizina ko mina somana teku momoea za na vuana na nana umuma.

⁷ Mu vakoinonorio ria na zakazava qa pojaria ari, ura na Bangara mina vanigo na gigalai za pana zakaza ari.

⁸ Mu roqu vakoititia i Jisu Karisito: aza za tavaturu mule pana uke beto za podo pa tutina na bangara i Devita, aza vei za pojai na nongoro leana taqu.

⁹ Ko na nongoro leana aza za qa gozoro taleni tapata ko qa tapiu tale veini maka tinoni ikikerequ ara. Ba na paranga tana Tamaza zake boka tapiu.

¹⁰ Ko za vei za ara qa vangajuria ria doru tapata ko ma tokadi ria na tinoni tamijatadi tana Tamaza qa gua, ko ria ba mari izongia tugu za na inaalo za kole tana Karisito i Jisu beto na vinalavata kole jolana.

¹¹ Na paranga tarangena ani:
Vei tabe uke tavitia aza,
tana toa tavitia tugu aza.

¹² Vei tana vangajuria na tapata,
tana bangara tavitia tugu aza.

Vei tana kilu pale aza,
aza mina kilu paledigita tugu za gita.

¹³ Vei tanake rangea aza,
aza za na tarange kolena,
ura aza minake boka kilu paleni makana.

Na Tinoni roiti Tarangena

¹⁴ Muke koroto varoquroqudi ria na tinoni ria na vavanau ari, beto mu poja vaneqineqidi pa moena na Tamaza, ko marike varigua paranga. Ura kepore na nana varitokai za na roiti vei aza goto za ngangaguluria gu ria na tinoni qari non-gonongoro.

¹⁵ Mu podeke vitivitigia ko na Tamaza mi dogoro veinigo na tinoni tarangemu, na tinoni roiti za kepore na nana kea beto za vilasa voleania na paranga zozotona.

¹⁶ Mu turu loi paledi ria na paranga tututurudi zake koleria na pangagana na Tamaza, ura ria qari somanadi na paranga vevei zara za qari ijokoni na uana vakevakepore Tamaza gu

¹⁷ beto ko na dia paranga za vei maka tubu tadoalana za gani vikevikeria na tini tinoni. Ko ari Humenaios i beto i Piletosi za kaki ria

¹⁸ qari tori gabala loi pale tu za na zozoto. Qari varivagigalaini za na rane turu mule za tori jola tu qari gua, ko qari peluku vapiruria za na rangerange tadiria kaki tinoni.

¹⁹ Ba na kokovana mauruna tana Tamaza za korapa turunana ko ketakoi qari takuti ria na nana vinagilagila ari, <<Za gilagilarianana na Bangara za ria nana tinoni>> beto <<Mi gabala loi pale

na roiti ikikerena aza za kukuni na izongona na Bangara,>> qari gua.

²⁰ Pa ruma poreveveina za nake makadi na peleta qari taroiti pana qolo beto na siliva gu za qari kole, goto na peleta qari taroiti pana suvege beto pana pezo nyelaka tugu vei. Ko kaki za qari tavaroitani pana roiti poreveveidi goto kaki za qari tavaroitani pana roiti nake poreveveidi.

²¹ Ko na tinoni za valioso muleni makana pana roiti ikikeredi ari, za mina vei na peleta za tavaroitani pana roiti poreveveidi. Pala mina tavalioso, mina varitokai valeana tana Bangara, beto mina tavanaqiti valeana ko mina roitidi doru roiti leadi.

²² Ko mu ukudi ria na nyonyorogua tadiria na koburu zae korega. Mu varigitanai tadiria qari kiu alili lao tana Bangara pa bulo liosona ko mu nyaqo tokai za na tuvizi, na rangerange, na variroqu beto na bule.

²³ Mu uku paledi ria na varipera paranga duviduvilidi beto kepore tavagigaladi, ura qu tori gilagilaimua tu ao za na roiti vei zara za vapodoa na varipera.

²⁴ Na nabulu tana Bangara za minake tinoni varipera. Goto mina vabulebule lao tu tadiria doru tinoni, mina tinoni bokanana varivagigalai beto mina vangajuria na uana ikikeredi.

²⁵ Mina vatavagigalaria pana uana leana za ria qari kanai, keta pu na Tamaza mina vagabalaria ria qari kanai ko mari gilagilai ria za na zozoto

²⁶ beto ko mari izongo sogai ria na tavagigala ko mari ukudi ria za na saduru tana bangaradi

na tomete, aza za rave vapinauzuria pa nana nyorogua.

3

Na Toa Ikikeredi pa Rane Betobetodi

¹ Mu vakoinonoa ani: pa rane betobetodi za pala mari lame ria na totozo tapatadi.

² Ura ria na tinoni za pala mari roquroqu muledi makadi, mari galegale bulo poata, mari paranga valavalavatai, mari valavata muledi makadi, mari varipoja vikevikere, marike vazozotoria na tinadi na tamadi, mari daidia paranga leana, beto marike toani na toa madina.

³ Pala na bulodi mina kobakobani na variroqu, mari puku tutia na dia korakora, mari poja vikevikere tinoni, marike aru muleni na dia toa ikikeredi, mina vapiruria na toa korakora, beto mari kanai na leana.

⁴ Pala mari varijuju lao pa tapata, mari nenekeni na roiti zake leana, mari vapugeledi na roqu muledi makadi, beto mari roqua na qeraqera varilea jolani mari roqua na Tamaza.

⁵ Pala mari pokopokoni pa peguruna ria za na pangagana na Tamaza, ba qari kilu paleni tu ria za na neqi tana. Mu balaudi ria na tinoni vevei ari.

⁶ Ura kaki ria za qari peki sulopo lugeria ria na rumaruma tinoni ko qari teku vapinauzuria ria na reko rururadi za bogataria na sela beto za piuria doru nyorogua ikikeredi.

⁷ Ria na reko ari za qarike beto nyaqoa za na gigalai ba qarike izongo boka tekua na gigalai zozotona.

⁸ Maka moqaza podeke vei ari Janesi i Jaberesi* qari raja kolokolosia i Mosese, nari za ria na tinoni varivagigalai sekesekeki ari ba qari raja kolokolosia tugu za na nongoro zozotona. Ria na tinoni ari za kepore na roqudi beto na gua goborona gu za na dia rangerange.

⁹ Ba pala marike ijoko lalaodia, ura na dia duviduvili za pala mina kabereka gu tadiria doru tinoni, maka moqaza podeke vei tugu na duviduvili tadi ari Janesi i Jaberesi.

I Paula za na Dogoro Tutina ti Timote

¹⁰ Goto ao za qu tuti vikitivokotoria ria na qua varivagigalai, na qua uana, na qua nyorogua, na qua rangerange, na qua toa qake benyobeniyoni maka za, na qua variroqu, na qua vangaju,

¹¹ beto ria na ngangangulu beto ria na tapata qa gozororia ara pa Anitioki, pa Ikonioni, beto pa Lisitara. Ria na zakaza ari za qa vataqoloniziu ara, ba na Bangara za aloziyu pana dorudi ari.

¹² Zozoto, ria doru tinoni qari nyorogua toani na toa madina tonai qari tutia na Karisito Jisu za pala mari tangangangulu tugu.

¹³ Goto ria na tinoni ikikeredi beto ria na tinoni nyonyoravadi za mari kole ijoko laoni tugu na ikerena, ko mari toka vapiruria na goto tinoni beto makadi ba mari tatoka vapiru tugu.

Na Poreveveina na Paranga Tabuna

* **3:8** Ari Janesi i Jaberesi: Ria kori izongo ari za qarike tabata pa Vinaego Kolena. Ba ria zoku tinoni qari vazozotoa za na izongo ari za na izongodi ria kori tinoni Ijipi qari boka pa kalena na beto qari raja kolokolosia i Mosese totonai za nyorogua toka votudi pa Ijipi ria na tinoni Izireli. Dogoria Votu 7.11, 22.

¹⁴ Goto ao za mu aru tamanaria ria qu tori tavagigalaini tu beto ko qu tori vazozotoria tu. Ura qu gilagila voleanariamua ao za ria qari vagigalaigo

¹⁵ beto ko podalai na koburumu tu qu gilagilaria ao ria na kutikuti madidi, ko ria na kutikuti ria za qari vatavagigaligo ko qu tekua na inaalo tonai qu rangea na Karisito Jisu.

¹⁶ Na Kutikuti Tabuna doruna za na Tamaza za singoni beto za poreveveina pana varivagigalaini, pana ule votuni na sela, pana vatuvizina na tinoni beto pana varivatavagigalani na uana tuvizina,

¹⁷ ko na tinoni tana Tamaza mi ngongo beto mi izongia na bokaboka maladoruruna pana doru roiti leadi.

4

I Timote za Tavaneqi

¹ Pa moena na Tamaza beto na Karisito i Jisu, aza mina tutidi ria na tinoni toadi beto na ukedi, aza mina bola votu lame tavitia na nana binangara, za ara ma paranga vaneqineqinigo ao:

² Mu taraeni na paranga; mu turuni na roiti aza na nana totozo babi nake nana totozo; mu uduku votudi na dia sela, mu tokeria, beto mu paranga vaneqiria pana uana momozona beto pana mua varivagigalai.

³ Ura na totozo za korapa lame tonai mari daidia nongoria ria na tinoni za na varivagigalai tuvizina. Goto pala mari tutia na dia nyorogua makadi ko pala mari boko varikamudi ria na tinoni varivagigalai qari varivagigalaini aza za vakilikadiki leai na talingadi.

⁴ Ko pala mari balinga vapelea pana zozoto za na talingadi ko mari gabala tutiria ria na vavakato leleadi gobogorodi gu.

⁵ Goto ao za mu kopu muleni na roqumu doru totozo, mu taleria ria na tapata, mu roitini na roiti tana tinoni za velavelani na nongoro leana, beto mu roiti vaokoto valeania na mua roiti ninabulu.

⁶ Ura ara za tori korapa tu tavuva vei maka kolo vavavuina za na toa taqu, ko na totozo mana taloi ara za kamua gu koviria.

⁷ Ara qa tori variperani tu za na varipera leana, qa tori vaokotia tu za na varivoze, beto qa korapa kopuni za na rangerange.

⁸ Ko koviria za korapa adonoziu za na piniana na toa tuvizina. Na pinia aza za na Bangara varituti tuvizina mina vaniziu na ranena aza. Ko nake ara gu makaqu za mina vaniziu na pinia, goto ria doru tugu vei qari korapa kulikulini na bola votu lamena aza.

Kaki Paranga Betobetodi

⁹ Mu podeke vitivitigia ko mu siqarai lame kamuziu.

¹⁰ Ura i Demasi za roquroqua na toa pa kasia guguzu ani ko za loi paleniziu ko za tori laonana tu pa Tesalonika. I Kereseke za tori laonana tu pa Qelesia. I Taetusi za tori laonana tu pa Dalamatia.

¹¹ I Luke gu makana za korapa vavaburoziu. Mu nyaqo tekua i Maka ko mu toka lameni ura aza za toka valeananiziu ara pana roiti ninabulu.

¹² I Tukikosi za qa tori garunu laoni tu pa Episasi.

¹³ Na poko lavata qa loa ti Kaposi pa Toroasi za muna pogoza lameni totonai muna lame, beto

keta mu mumadi ria na qua buka beto vei tugu ria na buka qari taroiti pana vuliti manugu.

¹⁴ I Alekezada na tinoni roiti aeana za vago-zoroniziu zoku tapata ara. Na Bangara mina vakilasani aza ria na roiti za roitidi.

¹⁵ Ko ao ba mu balauni aza, ura aza za raja kolokolosia za na nongoro tadigita.

¹⁶ Totonai qa nagenage muleniziu na totozo momoe, za kepore maka tinoni bi turu tavitiziu, goto ria doru qari loi vamakai paleniziu. Na Tamaza mike nguti taridi za na dia roiti aza.

¹⁷ Ba na Bangara za turu tavitiziu ara beto za vaneqiziu, ko ara qa tarae vikitivokotoni za na nongoro ko ria doru tinoni karovodi qari nongoria. Beto na Bangara za vasareziu pana ngujudi ria qari vei na laione.

¹⁸ Na Bangara mina vasareziu pa dorudi na tapata ikikeredi beto mina vakamu vasareziu pa nana binangara pa noka. Na Bangara aza za mi tavatarazae kamua na kamua. Agua.

Na Paranga Vinaokotona

¹⁹ Mu pojadi na qua roquroqu tadi ari Pirisila i Akuila, beto ria na tatamana ti Onesiporosi.

²⁰ I Erasitasi za suvere jola pa Koriniti, goto i Toropimosi za mo ko qa loa pa Miletosi.

²¹ Ao mu podepodeke vitivitigia ko mu lame kamu totonai mina ogoro kamua na totozo lomozo. Na dia roquroqu tamu qari gua ari Eubulasi i Poudesi i Linosi i Kolodia beto ria doru tinoni qari vazozotoa na Karisito pani.

²² Na Bangara mi vavaburoa na ongongumu. Na variroqu varialona mi vavaburogamu gamu.

Kubokota Adapt New Testament **Ghanongga: Kubokota Adapt New Testament (Bible)**

copyright © 2024 The Seed Company

Language: (Ghanongga)

Contributor: Islands Bible Ministries

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 2 May 2025 from source files dated 2 May 2025

b15930fb-006d-5d59-8c92-849586c93e2c